

DANISH B – HIGHER LEVEL – PAPER 1
DANOIS B – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
DANÉS B – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Monday 6 May 2002 (morning)
Lundi 6 mai 2002 (matin)
Lunes 6 de mayo de 2002 (mañana)

1 h 30 m

TEXT BOOKLET – INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for Paper 1 (Text handling).
- Answer the questions in the Question and Answer Booklet provided.

LIVRET DE TEXTES – INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir ce livret avant d’y être autorisé.
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l’épreuve 1 (Lecture interactive).
- Répondre à toutes les questions dans le livret de questions et réponses.

CUADERNO DE TEXTOS – INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos requeridos para la Prueba 1 (Manejo y comprensión de textos).
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

TEKST A

Hvor skal jeg bo?

Det kan være en vanskelig opgave at finde et sted at bo i Københavnsområdet. Især når man som ung ikke kan betale en herregård for tre værelser med det hele. Det er dog ikke umuligt at finde en bolig. Inden du går i gang med at lede, er der et par ideer, som er værd at overveje.

Kollegieværelser

For at leje et værelse på et kollegium skal du være under en eller anden form for uddannelse. Næsten alle uddannelser giver adgang til kollegier. Hvis du bor på kollegieværelse, har du dit eget værelse. I fællesskab med de andre lejere har du adgang til køkken, bad og toilet og andre fælles faciliteter. Dog har de fleste kollegieværelser selvstændigt bad og toilet, og ca. en tredjedel har eget køkken på værelserne. Huslejen på kollegier er forholdsvis lav.

Kollegielejligheder

Der findes et mindre antal lejligheder på nogle kollegier. Betingelserne for at få dem er de samme som for kollegieværelser. Dog skal I enten være et par, hvor mindst én af jer er under uddannelse, eller du skal være enlig forælder under uddannelse.

Ungdomsboliger

Der findes et større antal ungdomsboliger i København og omegn. Ungdomsboligerne er specielt etableret til unge og fungerer i store træk som kollegier. Du behøver dog ikke at være under uddannelse for at bo i ungdomsbolig. Derimod skal du normalt være mellem 18 og 25 år. Er du over 25 år, skal du være under uddannelse.

Private værelser

At leje et privat værelse betyder, at du flytter ind hos udlejeren. At bo på denne måde medfører, at de forskellige ting, der hører med til lejemålet (køkken, toilet, bad, telefonadgang og lignende) deles med den person, du har lejet værelset af. Derfor er det vigtigt, at der – før du lejer værelset – er klare aftaler om, hvor meget eller hvor lidt du må benytte.

Klubværelser

Forskellen på et klubværelse og et privat værelse er, at du i et klubværelse ikke bor sammen med udlejeren. Køkken, toilet, bad og andre ting, som er med i lejen, deler du med andre lejere. Bor du i et klubværelse, kan du kun opsiges i helt særlige tilfælde. Der gælder næsten de samme regler som for lejligheder, og det betyder groft sagt, at hvis du betaler din husleje, kan du ikke opsiges.

TEKST B**En drøm**

Jeg kom gående ud fra en lille by, hvor jeg havde vandret i tasmørke gennem tomme, smalle gyder mellem lave, lukkede huse.

5 Jeg kom ud på en bred landevej, og langs den modsatte side løb et hvidmalet rækværk – som langs en afgrund. Ude bag rækværket sås under en tung, truende himmel et sort og øde hav. Det var ikke dag og ikke nat – et tungt, uheldsvangert gråvejr, næsten et mørke – som om solen var slukket på himlen.

Jeg gik på en gangsti langs vejen og kom pludselig forbi en mand, der så mig stift ind i ansigtet. Jeg gik lidt forbi ham – vendte mig så og opdagede, at han kom efter mig. Jeg standsede, og han tiltalte mig.

10 “Hvad tror De, det hvide er langt derude på vandet?” spurgte han.

Jeg så ud over havet. Langt ude ved horisonten viste der sig hvide pletter i det mørke vand – som af skum eller af sejl – der uafbrudt hoppede op og dykkede ned i vandet og bevægede sig frem over det endnu uplettede mørke.

“Er det ikke skibe?” spurgte jeg.

15 “Nej, så hoppede de ikke sådan.”

“Så er det vel fugle,” foreslog jeg – og blev i det samme grebet af rædsel.

“De ser altfor store ud og er så langt borte,” indvendte han. Også i hans ansigt var der rædsel.

20 Med ét var vi kommet over rækværket og kravlede ned ad skrænten bag det. Nede ved randen af havet, som lå ganske øde og mørkt, var der samlet mængder af mennesker, som i tavshed og angst stirrede ud over havet – ud mod de hvide pletter, der med uhyggelig hast nærmede sig kysten.

Og med ét stod der i strandkanten en kæmpe stor fugl – med lange storkeben og et næb som en pelikan – og skinnende hvid over det hele med uhyggelig ligbleg glans.

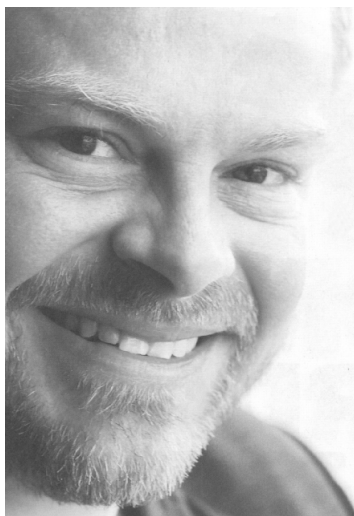
25 Og bag den stod i det samme andre hvide fugle, kæmpe store og med sært forvredne kroppe og næb. Og de skred frem mod os i række bag række – og med ét flygtede alle vi, som stod på strandbredden, klatrede op ad den høje skrænt, snublede, rejste os, krøb og løb i angst, og bag os rykkede de hvide fugle frem i skinnende hærskarer, genfærdsstive, spøgelsesuhygge.

30 Jeg vendte mig. Bag mig var der endnu mennesker, men til begge sider for mig rykkede fuglene frem, og skræntens fod og havets mørke vand var helt dækket af de hvide fugle.

Og i rædsel råbtes der foran mig: den yderste dag, den yderste dag!

Og jeg vågnede i rædsel.

TEKST C

Intet er u m u l i g t

Danmarks største navn i musicalgenren, Stig Rossen, har nået mere end de fleste drømmer om, men han har stadig flere mål. Og de er ikke umulige – kun ambitiøse.

Siden Stig Rossen flyttede til Danmark i april 2000, har den populære sanger ikke haft tid til en ferie. Det er derfor ikke noget under, at han glæder sig til at holde hele ti dages sommerfri i år. Men den danske verdensstjerne har lige frem til ferien en meget stram timeplan. Han dukker da også op til interviewet med en skægtrimmer i hånden. Det nyanlagte fuldsæg skal nemlig lige beskæres lidt inden han kan blive præsenteret for *PLUS Magasinet's* læsere. Men Stig Rossen er vant til trimninger. Alene i år har to roller krævet, at han ændrede sit udseende. “Når man spiller en musical i England, optræder man otte gange om ugen, og efter et stykke tid føles det, som om man ikke foretager sig andet end at stå op, spille og gå i seng igen, og man går omkring som en zombie,” fortæller Stig Rossen, der optrådte næsten 1.400 gange i *Les Misérables*. Rollen som Jean Valjean var ikke alene Stig Rossens store gennembrud, det var også opfyldelsen af et mål, alle havde betragtet som umuligt at få opfyldt.

“Efter premieren kom et par af mine engelske studiekammerater op i min garderobe, og den ene af dem, en fyr som hed Angus, sagde: “Så lykkedes det virkelig” – og så mindede han mig om, at jeg allerede den første uge på skuespillerskolen havde sagt, at mit mål var at spille netop den rolle.

Han havde syntes, at det var noget storsnudet af en tilfældig dansk fyr at regne med, han kunne valse lige ind og spille en af de største roller i musicalmekkaet *West End*.”

At sætte sig store mål er langt fra atypisk for Stig Rossen. Bare det, at han søgte optagelse på den fornemme Guildhall School of Music and Drama virkede på de fleste danskere lige vel optimistisk. Men Stig Rossen fra Kolding blev den første danske elev, der nogensinde er kommet ind på stedet, hvor han gik fra 1987 til 1990. “Når jeg har sagt, at jeg vil ind på Guildhall, eller at jeg ville spille Jean Valjean i *Les Misérables*, har folk altid sagt, at det var urealistisk. Jeg har altid svaret: Det er ikke urealistisk, det er ambitiøst.”

Den klippefaste tro på, at alt kan lade sig gøre og ideen om, at det kan lade sig gøre at forandre verden, er nogle af de ting, Stig Rossen taler om, når han holder foredrag for virksomheder landet over. Over hundrede gange om året taler han om evnen og viljen til at forsøge at gøre tingene bedre og mere ambitiøst. “Min foredragskollega Arne Nielsson siger det utroligt godt med et udtryk hentet fra sportens verden: ‘Du misser 100 % af de skud, du ikke tager.’”

Stig Rossen er godt klar over, at det ikke bliver let at ændre verden. Han kalder det ‘sit mest ambitiøse mål’, og satser på at starte i det små. Når han den 15. og 16. december afholder julekoncerter, er det ikke med det formål at missionere, men Stig Rossen vil alligevel gerne få flettet et par ord ind mellem sangene om julens budskab.

Stig Rossen ser ikke ud til at have det mindste problem med at forestille sig de frostklare decemberdage – trods sommervarmen. Men først skal han opføre en række sommerkoncerter, hvor publikum kan høre et par musicalklassikere og så selvfølgelig sange fra hans seneste plade “Stories”. “Jeg ved godt, at folk mest forventer de store musicalfølelser, men jeg elsker at overraske dem og for eksempel tage et svingende Stevie Wonder-nummer med i koncerten,” smiler han.

En overraskelse bliver det måske nok også for en del, når Stig Rossen til november dukker op i et afsnit af DR-serien “Rejseholdet”. For selvom Guildhall School of Music and Drama har uddannet verdensberømte skuespillere, så er det som sanger, at Stig Rossen er blevet et navn, som musicalelskere jorden rundt genkender. Og selvom Stig Rossen har al mulig lyst til at spille skuespil igen, er det ikke noget, han bruger mange kræfter på at fortælle. “Det ville virke lidt sært hele tiden at gøre opmærksom på, at jeg altså ER uddannet skuespiller. Det ville svare til, at en racerfører, der lige havde vundet et formel 1-løb bagefter fortalte pressen, at han altså egentlig var danser.” Men Stig Rossen må hellere se at få spillet lidt skuespil. For det eneste mål, han endnu ikke har fået opfyldt, ligger lidt i kategorien. “Jeg gik som ung og sagde til mine venner, at jeg ville få en Oscar inden den 70. uddeling, og det nåede jeg ikke, men det var ikke et urealistisk mål. Min eneste fejl var, at jeg gjorde det tidsbestemt, for det kan jo nås endnu, siger Stig Rossen bestemt.

TEKST D**Det holder aldrig op**

Valget mellem kærlighed og begær er stadig uafklaret, selv for en der har rundet de 80.

Frida burde vel egentlig være lykkelig. Hun er ung og har ikke bare fundet en mand. Hun har fundet en guttermand. Hans navn er Morten. Man kunne kalde ham voksen og følsom, ja, forfatteren Jytte Borberg synes nærmest, han er sød ved Frida, og forfatteren burde jo vide det, for hun har selv skabt både Frida og Morten i sin nye roman *Det er tilladt at smile*. Et sted i romanen lader Jytte Borberg den ene af sine personer, Morten, spørge Frida, hvad hun egentlig har lyst til.

“Noget vildt og uforudsigeligt”, siger Frida.

Hun giver dermed sit “åh så harmoniske” hverdagsliv et solidt spark over skinnebenet. Og læseren ved kun alt for godt, at Frida samtidig beder om alt det, den ene af mændene i hendes liv, Morten, netop ikke er. For læseren ved også, at erindringen om den anden mand, den finske tangokonge Toivo, som hun mødte under en rejse i Indokina, bliver ved med at rumstere i Fridas hoved.

Det er tvekampen mellem kærligheden og begæret, mellem Morten og Toivo, der er omdrejningspunktet i Jytte Borbergs nye roman, som udkommer i næste uge.

“Den handler også om, at man må danne sig sin egen betydning. Hvad er jeg, når jeg ikke bliver beskrevet? Man kan jo kun skrive på sine egne erfaringer, så selvfølgelig handler den også om mig, uden at den af den grund er privat, men den er dybt personlig”, siger Jytte Borberg.

Hendes rynkede ansigt er solbrunet af lyset over vestjyske Fjaltring, men der er absolut intet formørket over forfatteren denne eftermiddag, hvor hendes ansigt er så fuldt af liv, at man indimellem glemmer, at hun er født under krigen – altså Første Verdenskrig.

En hurtig gang hovedregning siger, at hun har rundet de 84, så efterhånden må hun vel have nået et svar på, om denne verdens Fridaer skal vælge begæret eller kærligheden. Jytte Borbergs ansigt bryder ud i et stort smil fuldt af en let rysten på hovedet.

“Nej, det holder aldrig op. Man må hele tiden træffe nye valg. Hvem er det nu, jeg er, og hvad er det nu, jeg vil?” siger hun. “Det handler om hele tiden at være i forandring, hele tiden flytte sig, også mentalt. For mig er det drevet af nysgerrighed,” siger Jytte Borberg, som selv engang levede et borgerligt liv som pæn overlægefrue i Jylland, indtil hun blev skilt og i en alder af godt 50 debuterede som forfatter og siden har udgivet en god snes bøger.

Du skriver om valget mellem den solide Morten og tangodanseren Toivo. De fleste ville vel tro, at når man når din alder, så har man fundet ud af, hvad det er, man skal vælge?

“Ja, det skulle man tro, men det er jo aldrig til at finde ud af. Der findes ingen opskrifter på den slags, og det er også en evig kamp i mig selv, og det har jeg heller ikke noget imod. Søgende mennesker er langt mere interessante end nogen, der er skråsikre.”

Yngre, kvindelige forfattere har i de senere år haft fat i det samme tema, kærlighed og begær, og svaret har vel nærmest været, at de hellere måtte vælge det sikre?

“Ja, og det synes jeg jo ikke er så sjovt. Jeg har ingen anvisninger i romanen, og folk må selv tænke efter, hvad det egentlig er, de vil. Men som jeg ser det, er det hele dobbelt. Man kan ikke vælge det sikre, bare fordi man ikke kan klare det usikre, og man kan heller ikke bare sige, at man godt tør vælge det usikre, for man risikerer også at gå ned på det,” siger Jytte Borberg.

Det er en ung kvindes vaklen, hun beskriver, og som forfatter har hun ikke noget patentsvar på, hvordan det vil gå Frida senere i livet, og vi får aldrig noget svar på, om Frida i sin alderdom vil kunne se tilbage på sin ungdoms valg med ro i sindet.

“Tja, hvorfor skriver jeg om en ung kvinde i stedet for at skrive om en kvinde på min egen alder? Altså jeg deler ikke problematik med de fleste på min egen alder. Jeg deler problematik med Frida, og jeg kan ikke skrive om noget, der ikke optager mig.”

Hvad går folk i din alder ellers op i?

“Jeg ved det ikke. Der er da mange, som ikke tør ret meget, og så får de det utrolig kedeligt. Det må de selv om, og jeg skal ikke sige, at de er kedelige, men jeg har ikke så meget at tale med dem om, når vi taler om dybere emner. Hvis jeg ville lave dokumentar, kunne jeg gå ind og undersøge, hvorfor det er så forfærdeligt at være på plejehjem. Det har jeg ikke lyst til. Det er da godt, at nogen gør det, men det gør jeg altså bare ikke,” siger Jytte Borberg.
